

Handläggare: Lotta Gillhardt
Telefon: 508 14 019

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Kvalitén inom individ-och familjeomsorgen samt samverkan mellan skolorna och socialtjänsten – svar på skrivelser från Rosa Lundmark (v), Lennart Pöppel (s), Jonas Eklund (mp)

Förslag till beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas som svar på skrivelserna

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Margaretha Selin
Avdelningschef
individ- och familjeomsorgen

Sammanfattning

Rosa Lundmark (v), Lennart Pöppel (s) och Jonas Eklund (mp) har lämnat tre skrivelser till förvaltningen för beredning. Skrivelserna aktualiserades i samband med att individ- och familjeomsorgen hade ett sparbetning i budget 2008 vilket resulterade i en neddragning av antalet anställningar. Förvaltningen besvarar i det följande skrivelserna en och en.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom individ- och familjeomsorgen

Bakgrund

Rosa Lundmark (v), Lennart Pöppel (s) och Jonas Eklund (mp) har lämnat tre skrivelser daterade 2007-11-29 för beredning. Rubriker på skrivelserna är följande;

- Skrivelse om kvaliteten inom individ- och familjeomsorgen (bil.1)

- Frågor om kvaliteten inom familjehemsvården (bil.2)
- Skrivelse om försämrad samverkan mellan skolorna och socialtjänsten efter centraliseringen av skolorna (bil. 3)

Alla tre skrivelserna kommer att besvaras och kommenteras i föreliggande tjänsteutlåtande.

Skrivelserna aktualiserades i samband med att individ- och familjeomsorgen hade ett sparbeting i budget 2008 vilket resulterade i att fyra anställningar som socialsekreterare drogs in, två inom utredningsenheten för barn och ungdom, en kontaktsekreterare inom socialpsykiatri och en handläggare av tränings- och försökslägenheter. Dessutom föreslogs att en anställning som familjehemsinspektör omvandlades till en anställning för kontaktpersoner och att de personliga ombuden blev två istället för tre.

Förvaltningens svar

Skrivelse om kvaliteten inom individ- och familjeomsorgen

1. *Vilka konsekvenser får de föreslagna neddragningarna för brukarna inom respektive område – barn och unga, vuxen samt socialpsykiatri?*

Inom barn- och ungdomsområdet har i praktiken enbart en tjänst dragits ner då tjänsten i ungdomsgruppen redan var vakant. Tjänsten i barngruppen kunde dras in då handläggarna i barngruppen vid en ärenderäkning i november 2007 i snitt hade 17 ärenden var. Av dessa ärenden ansågs ett tiotal ärenden vara av karaktären kontaktfamiljsärenden som överflyttades i sin helhet till familjevårds- och familjerättsgruppen. På detta sätt minskade antalet ärenden per handläggare ytterligare vilket legitimerade att en anställning kunde dras in. Detta har inte inneburit några konsekvenser för barn och ungdom.

I utredningsenheten för vuxna fick neddragningarna inga konsekvenser alls för brukarna då det inte har varit aktuellt med någon personalneddragning avseende de utredande socialsekreterarna. När det gäller biståndshandläggarna inom socialpsykiatri är det inte fråga om någon egentlig personalneddragning då det redan från början var sex tjänster inplanerade in den nya organisationen. En sjunde person återkom 1/7 efter att ha haft andra arbetsuppgifter. Denna person har återigen fått andra arbetsuppgifter. Utifrån antalet ärenden behövs inte fler än sex handläggare.

Neddragningen av kontaktsekreterare inom socialpsykiatri kommer inte att påverka brukarna då neddragningen endast berör administrationen av insatsen. Möjligheten att få insatsen kontaktperson kvarstår som tidigare.

2. Hur har hänsyn till barnkonventionen påverkat förslaget till nedskärningar?

Delar av barnkonventionens lydelse har lyfts in i socialtjänstlagens 2 och 5 §§. I alla beslut som rör barn ska hänsyn tas till barnets bästa samt i alla beslut ska också barnets åsikt inhämtas. Vidare ska hänsyn tas till barnets vilja med beaktande av dess ålder. Det kommer inte att ske någon förändring i enhetens arbetssätt utan den utredningsmetodik som har använts tidigare kommer också att praktiseras under 2008.

3. Hur kommer kvaliteten på utredningarna inom barn och unga respektive inom socialpsykiatri att förbättras under 2008 om personalresurserna minskas?

Eftersom antalet ärenden minskat per handläggare i barngruppen kommer inte utredningarnas kvalitet av det skälet bli sämre. Däremot kan omorganisationen samt flytten av delar av verksamheten ha bidragit till en viss personalomsättning och oro i arbetsgruppen vilket i sin tur kan ha inneburit att utredningskvaliteten blivit ojämn. Men med metod- och utbildningssatsningar kommer en samsyn att byggas upp i gruppen vilket naturligtvis är till gagn för utredningarnas kvalitet.

Arbetsätten kommer att säkerställa att utredningstiden som stipuleras i socialtjänstlagen på 4 månader hålls. Revisionskontoret har tidigare framfört kritik avseende detta.

Utredningskvaliteten inom socialpsykiatri kommer inte att påverkas eftersom personalresurserna de facto inte har minskat.

4. Hur kommer kvaliteten på öppenvården för barn och unga och verksamheten med tränings- och försöksverksamheter att förbättras om personalresurserna minskas?

Kvaliteten inom öppenvården för barn och unga kommer inte att påverkas då det inte skett några neddragningar av personal inom det området.

Bedömningen att endast en tjänst som bo-samordnare behövs har gjorts tillsammans med enhetscheferna för utredningsenheten och öppenvården för vuxna samt nuvarande bo-samordnare. Det viktigaste för tränings- och försökslägenhetsverksamheten är att det finns tillräckligt med personal som arbetar med det direkta stödet i boendet. Bo-samordnaren har i huvudsak administrativa arbetsuppgifter.

5. *Har förvaltningen övervägt att stärka det uppsökande arbetet inom missbruksvården?*

Den före detta missbrukssektionen i Vantörs stadsdelsförvaltning inrättade 2006 en ny socialsekreterartjänst som uppsökare. I Enskede-Årsta stadsdelsförvaltning fanns en uppsökare inom socialpsykiatrin. I den nya förvaltningen Enskede-Årsta-Vantör finns därför i dagsläget två uppsökare vilket för närvarande bedöms tillgodose behovet.

Inom förvaltningens fältverksamhet för ungdomar har en förstärkning skett. En projektledare har anställts för 2008 för att utveckla kvalitén i fältarbetet. Inriktningen är att fokus ska ligga på unga i riskzonen för att utveckla missbruk och kriminalitet. Fältverksamheten utvecklar också en tydligare dokumentation av sina insatser.

6. *Hur har brukarorganisationerna ställt sig till de planerade nedskärningarna?*

7. *Vad anser det lokala handikapprådet om nedskärningarna inom socialpsykiatrin?*

Verksamhetsplan för 2008 har tagits upp på handikapprådet, personalförändringarna har dock inte föredragits i detalj då förvaltningen bedömt konsekvenserna som begränsade. Avdelningen har förbättrat sina rutiner kring kommunikation med handikappråd och i förekommande fall pensionärsråd. Något ytterligare samråd har inte förekommit.

8. *Vilka konsekvenser får neddragningen för personalen och arbetsmiljön inom respektive enhet?*

Stadsdelsnämnden har beslutat att en utvärdering ska ske av arbetsmiljön inom utredningsenheten för barn och ungdom under våren 2008 och att en rapport lämnas på aprilsammanträdet. Under hösten 2007 har ett intensivt

rekryteringsarbete pågått vilket resulterat i att alla tidigare vakanser är tillsatta i februari 2008.

Inom utredningsenheten för vuxna har arbetsmiljön inte påverkats i negativ riktning. Se tidigare redogörelser.

Neddragningen av ett personligt ombud kommer eventuellt att innebära en högre arbetsbelastning för de ombud som är kvar.

Frågor om kvaliteten inom familjehemsvården

- 1. Hur har hänsyn till barnkonventionen påverkat förslaget till nedskärningar?*

Se svar till fråga 2 i den tidigare skrivelsen.

- 2. Hur kommer kvaliteten på familjehemsvården att kunna förbättras under 2008 om personalresurserna minskas?*
- 3. Är det rimligt att minska resurserna till familjehemsvården när alla partier i socialtjänstnämnden vill lyfta fram frågan om kvalitet i familjehemsvården?*
- 4. Hur bemöter stadsdelsförvaltningen den oro för arbetsmiljön som uttrycks i brevet från familjehemsinspektörer.*

Antalet handläggare inom familjevården och kontaktfamiljsverksamheten har inte minskats. Det som genomförts är att arbetsuppgifterna har omfördelats så att en handläggare sköter kontaktfamiljerna och de andra familjehemmen. Dessutom har en arbetsledare för familjehemsvård och familjerätt tillsatts och en omfördelning av ärenden inom gruppen gjorts för att uppnå en jämnare arbetsfördelning. I verksamhetsberättelsen för 2007 redovisas 90 familjehemsplacerade barn och ungdomar och 7,5 handläggare dvs. 12 ärenden per handläggare.

En psykosocial skydds rond kommer också att genomföras av företagshälsovården.

Skrivelse om försämrad samverkan mellan skolorna och socialtjänsten efter centraliseringen av skolorna.

- 1. Med vilka kommunala och enskilda grundskolor har socialtjänsten ett gott samarbete som sätter barnens bästa i främsta rummet?*

Förvaltningen har ett gott samarbete med de flesta skolorna i området. Eftersom förvaltningen vuxit och blivit större genom sammanslagningen medför det givetvis nya kontakter för alla. Enheten för barn och ungdom har utsett kontaktpersoner till alla skolor men har inte hunnit med att vara ute och informera i den omfattning som det vore önskvärt. Förvaltningen har bjudit in samtliga rektorer för kommunala grundskolor i stadsdelen till ett möte i början av april för att stärka BUS samarbetet. Förvaltningens öppenvård har ett samarbete med skolorna framförallt i enskilda ärenden. Nya kontakter och kanaler måste också tillskapas med utbildningsförvaltningen vars organisation inte blivit klar förrän till årsskiftet 2008.

- 2. Hur har samarbetet med de kommunala grundskolorna förändrats efter att utbildningsnämnden tog över ansvaret?*

Samarbetet har inte förändrats på annat sätt än att skolorna känns längre bort då de nu tillhör utbildningsförvaltningen. Det har således blivit svårare att samarbeta i ärenden där det är aktuellt med ”samplaceringar” dvs. i ärenden där både skolan och socialtjänsten gör en gemensam placering.

- 3. Hur ser samarbetet ut med enskilda grundskolor?*

- 4. Hur ser samarbetet ut med kommunala och enskilda gymnasieskolor?*

Samarbete sker i individuella ärenden – det förekommer dock inte någon strukturerad samverkan med alla skolor då barnen och ungdomarna idag går i en mängd olika skolor. Barn och ungdomar från hela Stockholm med omnejd går också i fristående skolor som ligger inom stadsdelsområdet.

- 5. Vilka oidentifierade exempel kan ges när samarbetet med grundskolor och gymnasieskolor inte har fungerat?*

I början av höstterminen planerade förvaltningen att avsluta placeringen av två ungdomar. I båda fallen kunde inte ungdomarna flytta hem då skolsituationen inte

blev löst. För den ena ungdomen kunde de olika skolorna inte komma överens om vilken skola som var den unges hemskola förrän höstterminen nästan var till ända.

I det andra fallet kunde skolan inte bereda ungdomen plats eller på annat sätt hitta en fungerande lösning på skolgången.

I exempel tre placerade skolan en ungdom på institution utan förvaltningens vetskap. Skolan tog för givet att socialtjänsten skulle stå för behandlingsdelen av placeringskostnaden. Skolan fick stå för hela kostnaden under en termin. Med en fungerande BUS-samverkan hade ärendet kunnat diskuteras innan placering skedde.

Liknande exempel har även förekommit tidigare.

6. Hur många elever i utsatta situationer har enligt socialtjänstens kännedom kommit i kläm i samband med att utbildningsnämnden tog över ansvaret?

Inget barn har så vitt förvaltningen känner till kommit i kläm. Som tidigare kommenterats har avståndet mellan skolorna och socialtjänsten blivit längre sedan skolorna övertagits av utbildningsförvaltningen – detta kan i vissa fall innebära längre handläggningstider.

7. Vilka hinder finns idag för att en väl fungerande samverkan mellan socialtjänst och grundskola där barns bästa sätts i främsta rummet?

I princip finns inga hinder – de samverkande parterna avgör själva hur samarbetet ska fungera och det handlar mycket om respekt och kunskap om varandras uppdrag. Då både Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning och utbildningsförvaltningen genomgått stora och omfattande omorganisationer krävs tålamod och ett systematiskt arbete för att hitta dels former och forum för en övergripande samverkan dels former för samverkan kring enskilda elever. Ett sådant forum är det lokala BRÅ som startats och där utbildningsförvaltningen kommer att representeras av två grundskolerektorer.

8. Vilken strategi har stadsdelsförvaltningen för att vi ska ha en mycket god samverkan mellan socialtjänsten och grundskolorna respektive gymnasieskolorna?

Barn- och ungdomsenheten har bjudit in rektorerna för att berätta om verksamheten i den nya förvaltningen. Vidare har en representant som

ska representera skolorna bjudits in till BUS-samverkan.

Stadsövergripande samverkan finns i den s.k. 15-gruppen, där samtliga stadsdelsförvaltningar och utbildningsförvaltningen träffas och diskuterar samverkansfrågor. Stadsdelsdirektör Gillis Hammar och avdelningschef Leif Fransson är stadsdelens representanter. Vidare ingår Lotta Lindh-Neville från utredningsenheten för barn och ungdom i en arbetsgrupp kring samverkan mellan skolan och socialtjänsten.

Bilagor

1. Skrivelse om kvaliteten inom individ- och familjeomsorgen
2. Frågor om kvaliteten inom familjehemsvården
3. Skrivelse om försämrad samverkan mellan skolorna och socialtjänsten efter centraliseringen av skolorna.